

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

**İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI**

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

Aralık, 2024

İklim Değişikliği Başkanlığı Kuruluşu

İklim Değişikliğine Uyum

İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030)

Tarım ve Gıda Güvencesi Stratejiler ve Eylemler

Yürütülen Projeler

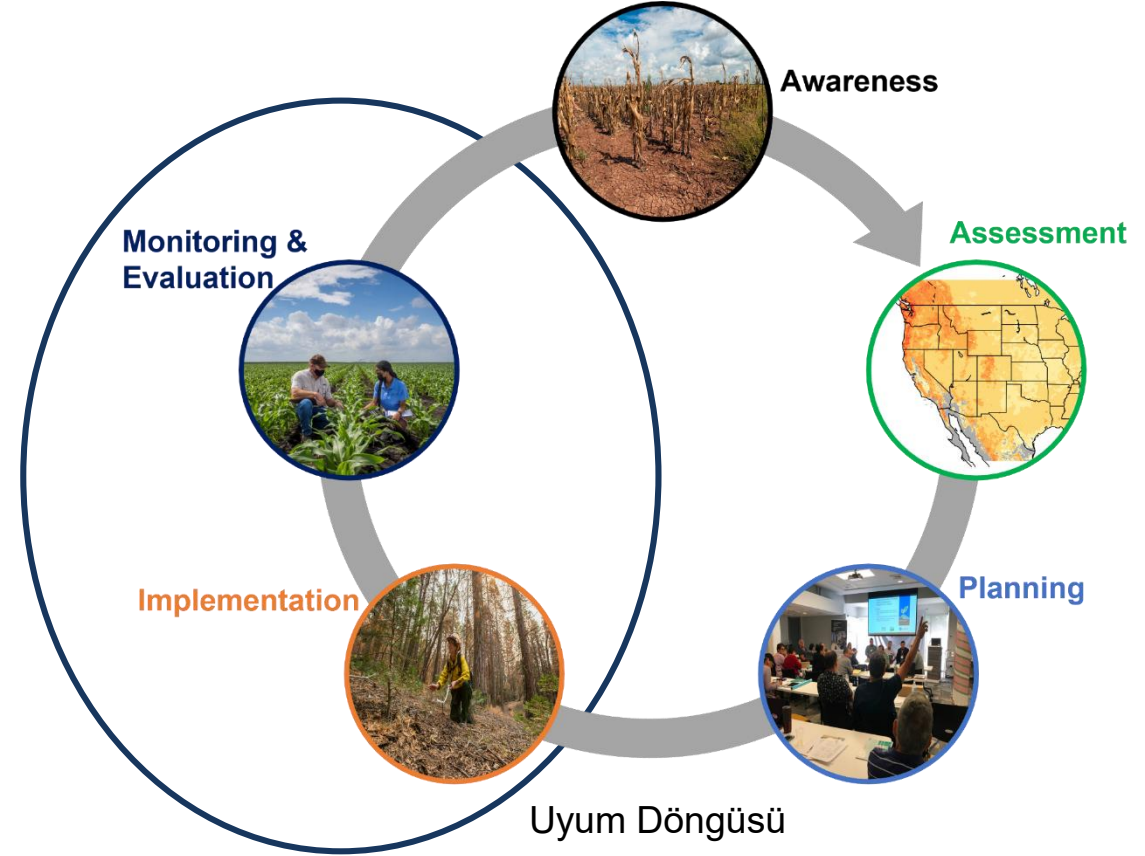

- ✓ Sayın Cumhurbaşkanımız, 27 Eylül 2021 tarihinde **2053 Net Sıfır Emisyon Hedefimizi açıklamış ve böylece ülkemiz için yeşil kalkınma hamlesini başlatmışlardır.**
- ✓ [Paris Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun](#) 7 Ekim 2021 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- ✓ **İklim Değişikliği Başkanlığı**, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na **bağlı kurum** olarak [4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde](#) yapılan değişiklikle **29 Ekim 2021 tarihinde** kurulmuştur.

- **İklim Değişikliğine Uyum:**

Canlı yaşamının ve ekosistemlerin iklim değişikliğinin gerçekleşen ve beklenen etkilerinden daha az zarar görmesini ya da bu etkilerden yararlanmasını sağlamak üzere yapılacak düzenlemeler (IPCC, 2018).

ULUSAL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI (2024-2030)

Türkiye'nin İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2011-2023)

Politika Belgeleri

12. Kalkınma Planı (2024-2028)

865.3. Nolu Tedbir

Orta Vadeli Program (2024-2026)

İklim Şurası Komisyon Kararları (2022)

Uyum Komisyonu 1. Karar

UYUM VİZYONU

Türkiye’de yaşayanların, kamu ve özel sektör kurumlarının iklim değişikliğinin etkilerine karşı hazırlıklı olmasını ve uyumunu sağlamak için ekonomik, sosyal ve ekolojik açıdan daha dirençli, daha sürdürülebilir, daha yeşil bir Türkiye.

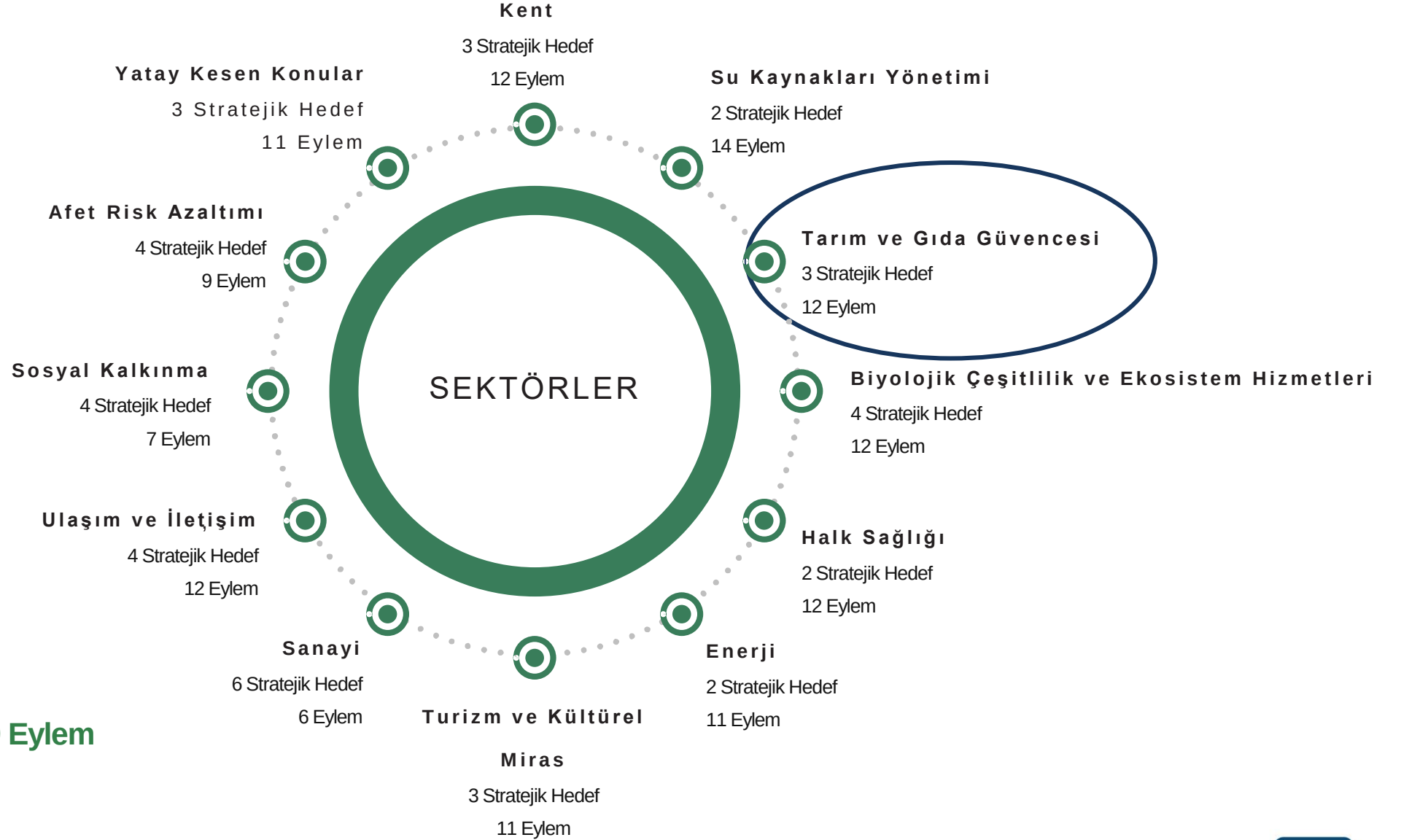

Türkiye Cumhuriyeti
Güncellenmiş
Birinci Ulusal Katkı
Beyanı

ULUSAL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI (2024-2030)

Toplam:
40 Stratejik Hedef, 129 Eylem
belirlendi.

EYLEM PLANI HAZIRLIK SÜRECİ

Etkilenebilirlik ve Risk
Analizlerinin
Metodolojisi ve
Kapsamı İstişare
Toplantıları

15–22 Mart
2021

Etkilenebilirlik ve Risk
Analizleri

11 Nisan
2022

Sektörel Uyum
Faaliyetlerinin
Önceliklendirilmesi için
İstişare Toplantıları

19–30 Eylül
2022

Yatay Kesen Konularda
Uyum Faaliyetlerinin
Önceliklendirilmesi için
İstişare Toplantıları

13–15 Aralık
2022

Eylem Planı ve Sektörel
Uygulama Planları İçin
İstişare Toplantıları

10–14 Temmuz
2023

İDUKK Uyum
Çalışma Grubu
Toplantısı

19-20 Eylül
2023

Eylem
Planının
İDUKK'a
Sunulması

23 Kasım
2023

24–25 Kasım
2021

Eylem Planı
Güncellenmesi İçin
İstişare Toplantıları

18–22 Nisan 2022

Uyum Seçeneklerinin
Belirlenmesi için İstişare
Toplantıları

7–9 Aralık
2022

Yatay Kesen Konularda
Uyum Faaliyetlerinin
Önceliklendirilmesi için
İstişare Toplantıları

26 Mayıs
2023

Eylem Planı'na Kurum
Görüşlerinin Alınması

31 Temmuz
2023

Sorumlu Kurum
Görüşlerinin Alınması

26 Eylül
2023

Kurum Bazında
Çevrimiçi Toplantıların
Gerçekleştirilmesi

**Kamu, özel sektör, üniversite ve sivil toplum kuruluşlarından 180 paydaş, 25'ten fazla toplantı,
yaklaşık 2000 katılımcı**

İDUKK, iklim değişikliği ile ilgili plan, politika, strateji ve eylemleri belirlemek, izlemek ve değerlendirmekle yetkilidir.

KURUL, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'nın başkanlığında ilgili Bakanlıkların Bakan Yardımcıları ile birlikte SBB, İDB, TOBB, TÜSİAD, MÜSİAD, TÜBİTAK, TBB, TÜİK, YÖK, TÜÇA Başkanlarından oluşmaktadır.

ULUSAL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI (2024-2030) TARIM VE GIDA GÜVENCESİ SEKTÖRÜ

1. Stratejik Hedef

Tarım sektörünün iklim değişikliğine uyumu için politika ve yasal çerçevenin geliştirilmesi, kurumsal kapasitenin, iş birliğinin ve farkındalığın güçlendirilmesi.

Eylem 1: Tarım politikalarının ve mevzuatın gözden geçirilmesi ve güncellenmesi

Eylem 2: Tarım havzaları veya işletme bazında tarımsal üretimin planlanması ve bu planlamalardaki hedeflere ulaşılabilmesi için tarımsal desteklerin revize edilmesi

Eylem 3: Tarım sektöründe faaliyet gösteren paydaşlara yönelik eğitim, bilinçlendirme ve kapasite geliştirme faaliyetlerinin yaygınlaştırılması

ULUSAL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI (2024-2030) TARIM VE GIDA GÜVENCESİ SEKTÖRÜ

2. Stratejik Hedef

Tarımsal üretimde ekosistemlerin ve doğal kaynakların korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması

Eylem 1: Toprak ve su kaynaklarının etkin kullanımını ve biyolojik çeşitliliğin korunmasını sağlayabilecek uygun ürün deseni ve hayvancılık sistemi belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılması ve çiftçiyi yönlendirmek amacıyla rehberler hazırlanması.

Eylem 2: Tarım arazilerinin, meraların niteliklerinin ve kırsal peyzajın korunmasının sağlanması

Eylem 3: Ulusal düzeyde tarımsal faaliyetlere yönelik doğa temelli çözümler kılavuzu oluşturulması, ekosistem odaklı gıda üretim modeli geliştirilmesi, tarımsal çevrede tarımsal ormancılık faaliyetlerinin uygulanması ve yaygınlaştırılması.

Eylem 4: Sucul biyolojik çeşitliliğin korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımı, balıkçılıkta istilacı türlerle mücadele planı oluşturulması.

Eylem 5: Arıcılıkla uğraşan hane ve işletme desteklerinin iyileştirilmesi; diğer sektörlerle olan (özellikle meyve üretimi, turizm ve bal ormanı) bağlantısının (risk ilişkisi) dikkate alınması.

ULUSAL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI (2024-2030) TARIM VE GIDA GÜVENCESİ SEKTÖRÜ

3. Stratejik Hedef

Ar-Ge çalışmalarının artırılması, tarımda veri tabanı, bilgi teknolojileri ve inovasyon uygulamalarının geliştirilmesi ve tarımsal faaliyetlerin buna uygun olarak yürütülmesi.

Eylem 1: Tarım sektöründe iklim değişikliğinin etkileri ve uyum konusunda Ar-Ge çalışmalarının desteklenmesi ve geliştirilmesi.

Eylem 2: Tarım sektöründe etkilenebilirliğin belirlenmesinde önemli rol oynayan sosyo-ekonomik faktörlerin belirlenmesi ve izlenmesi

Eylem 3: Tarımda veri tabanı, bilgi teknolojileri ve inovasyon uygulamalarının ve inovatif faaliyetlerin geliştirilmesi ve tarımsal faaliyetlerin buna uygun olarak yürütülmesi.

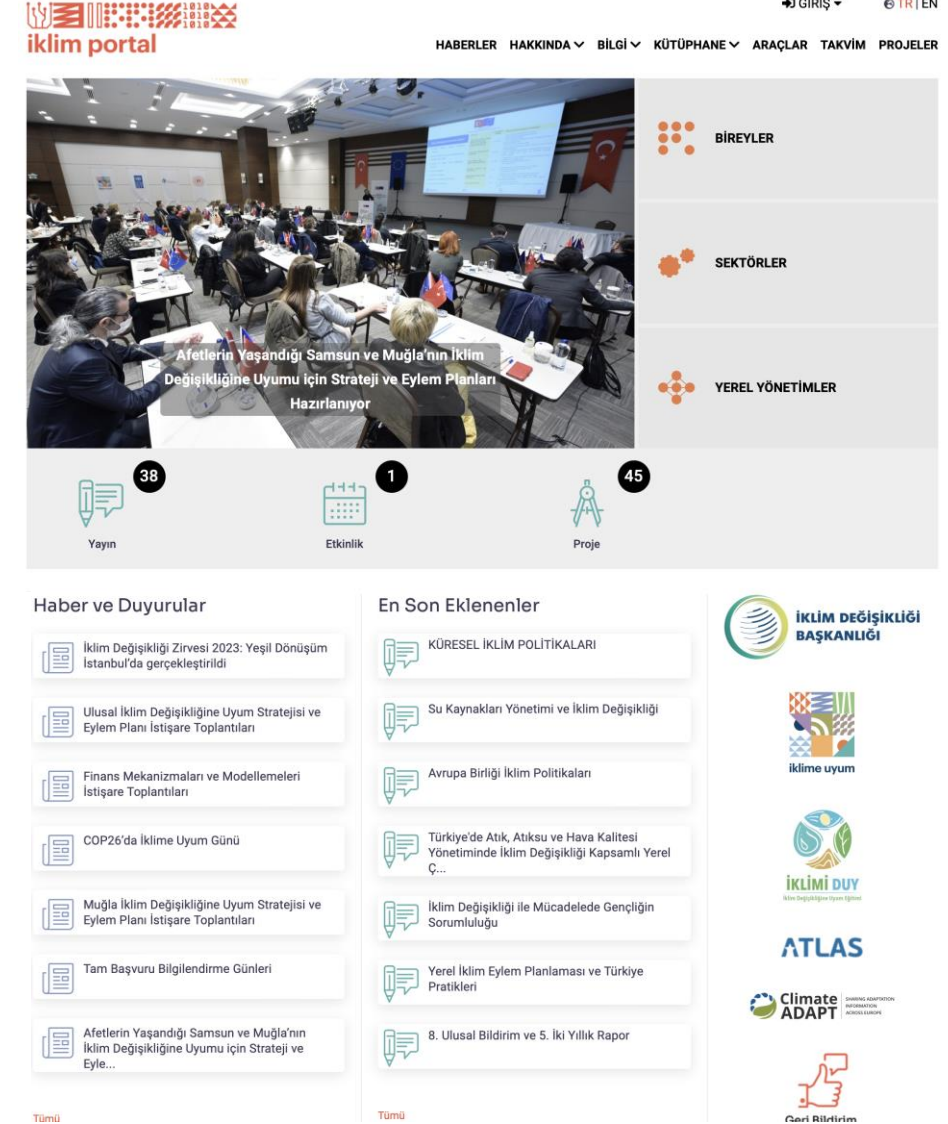
Eylem 4: Kritik altyapılara (sulama, soğuk zincir, modern depolama, ulaşım altyapısı, vs.) ilişkin kayıp ve zararın azaltılması ve sigortacılık sisteminin iklim değişikliğinin etkileri de göz önüne alınarak geliştirilmesi.

İklim Portal, Avrupa Çevre Ajansı'nın (AÇA) platformu Climate-ADAPT ve 18 AÇA üye ülkesi tarafından hayata geçirilen uyum platformları ülkemiz özelinde analiz edilerek ve ülkemizin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirmeler yapılarak hazırlanmıştır.

İklim Portal'ın Kuruluş Amacı

- İklim değişikliğine yönelik ülke genelinde üretilen içerikleri tek bir kaynaktan toplamak ve tüm paydaşların erişimine açmak.
- Paydaşlar arasındaki iletişimi güçlendirmek ve farklı paydaşların birbirlerinin yaptıkları çalışmalarından faydalanabilmelerini sağlamak
- Sürekli güncellenen bilimsel bir bilgi birikimi oluşturarak Türkiye'nin »iklim değişikliği hafızasını« oluşturmak
- 28 Kasım 2024 İklim Portal Lansmanı yapıldı

İklim Portal Paydaşları

Kamu Kurum
ve Kuruluşları

Üniversiteler ve
Araştırma Enstitüleri

Belediyeler

Sivil Toplum
Kuruluşları

Özel Sektör

EYLEM PLANI İZLEME VE DEĞERLENDİRME

iklim portal

nasap yönetim
Profilim Yönetim

iklim Portalı Asarında

Yardım Sayfası

- Nasap Anasayfa
- Nasap Sektörler
- Nasap Stratejik Hedefler
- Nasap İzleme Göstergeleri
- Nasap Eylem Planları
- Nasap Periyotlar
- Nasap Eylem Planı Gerçekleşim Bilgileri**
- Nasap Eylem Planları Listeleme

Nasap Eylem Planı Gerçekleşim Bilgileri

Eylem Planı: Başlangıç Yılı: Bitiş Yılı: Eylem Planı Durumu:

Eylem Planı Sektör: Giriş Yapan Sorumlu Kurum: Eylem Planı İlgili Kurum:

Sayfada: 10 Adet Kayıt Göster

Eylem Planı Adı	Başlangıç Yılı	Bitiş Yılı	Sektörler	İlgili Kurumlar	Sorumlu Kurumlar	Durumu	#
kayıt bulunamadı							

- Sorumlu Kurumların Yıllık Veri Girişi
- Yıllık İzleme ve Değerlendirme Raporu
- İDUKK'a Sunulması

Eylem No	Eylem	Sorumlu Kurumlar	İlgili Kurumlar	Uygulama Dönemi	İzleme Göstergeleri
SUY5	İklim değişikliğinin su kaynakları, göller, sulak alanlar ve kıyılara etkilerinin tespit edilmesi	TOB (SYGM)	TOB (DSİ, DKMP, TAGEM)	2024-2030	Güncel veri setleri ve senaryolarla oluşturulmuş Türkiye iklim projeksiyonları (var/yok); İklim değişikliği etkileri belirlenmiş havza sayısı (adet); İklim değişikliği etkileri belirlenmiş göl/sulak alan sayısı (adet); Deniz seviyesi yükselmesine yönelik çalışma yapılmış kıyı bölgelerinin oranı (%)

YÜRÜTÜLEN PROJELER

Türkiye’de İklim Değişikliğine Uyum Eyleminin Güçlendirilmesi Projesi (IPA II)

- **Süre:** 48 ay (Ekim 2019- Ekim 2023)

Proje Nisan 2025 tarihine kadar 18 ay uzatılmıştır.

- **Bütçesi:** 11.025.000 Euro (%85 AB katkısı + %15 Türkiye Katkısı)

Hibe : 6.800.000 Avro

Proje Faaliyetleri

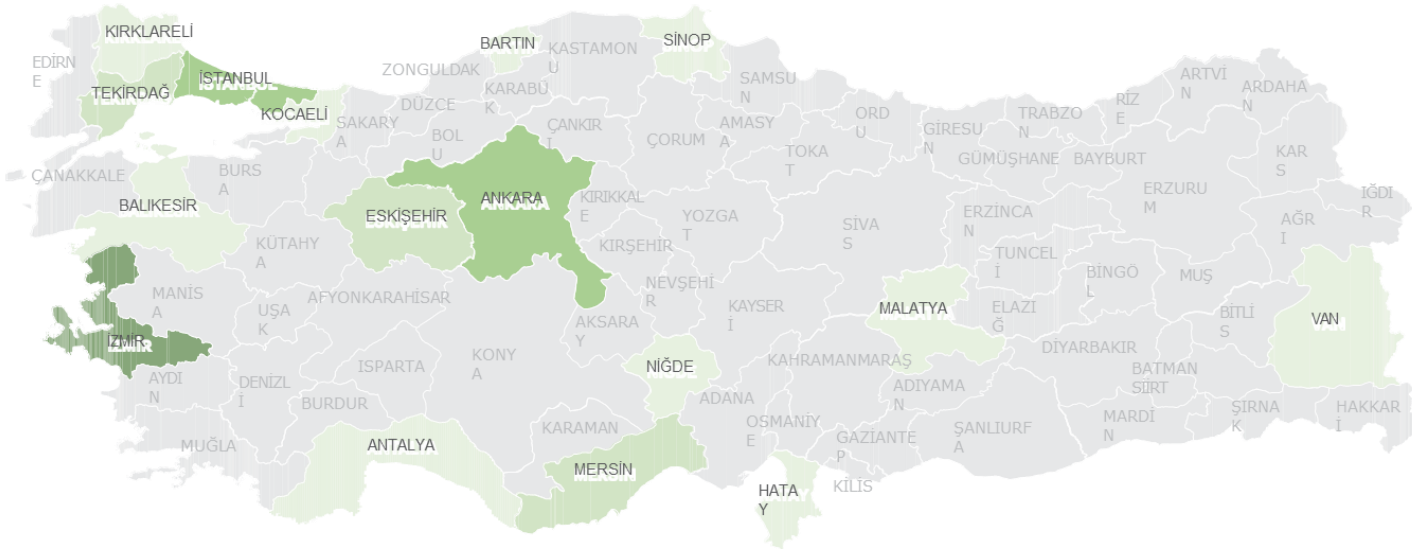
- **Tamamlanan Faaliyetler:** Ulusal İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı güncellenmesi
- İklim Değişikliği Platformu kurulması
- **Devam Eden Faaliyetler:** Pilot iller için Yerel İklim Değişikliği Uyum Eylem Planları hazırlanması (Konya, Samsun, Sakarya, Muğla)
- Hibe Projeleri (29 adet Hibe Projesi)

Eğitim Faaliyetleri

- Ankara ve pilot illerde 20 adet ikişer günlük eğitim,
- 10 adet İzleme ve değerlendirme sistemlerinin kullanımına ilişkin paydaş eğitim modülü
- 5 adet kılavuzların kullanımına ilişkin paydaş eğitim modülü
- 1 adet finansal mekanizmalara ilişkin paydaş eğitim modülü

CCAGP - İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM HİBE PROGRAMI

Hibe Alan iller

29 PROJE

6.800.000,00 EUR BÜTÇE

Trakya Bölgesinde İklim Değişimine Uyum için Nötr Arazi Bozulumu (İklimTrak) Projesi

İstatistikler

Faydalancı	Adet
Üniversite	8
Belediye	6
Kamu Kurumu	6
STK'lar	8
Kalkınma	1
Aiansi	

Bunlar dışında Eş-Faydalancı statüsünde:

11 Üniversite

1 Belediye

12 Kamu kurumu

24 STK

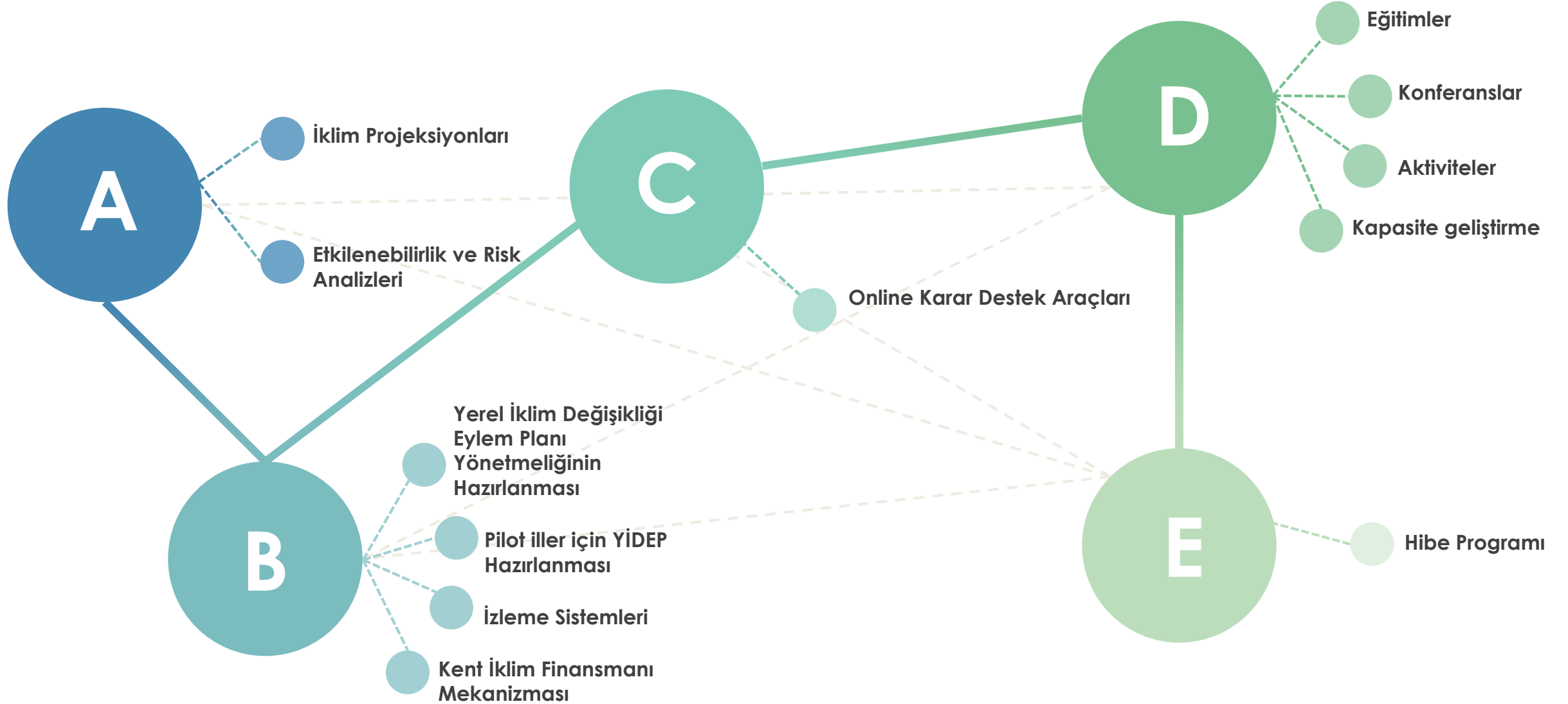
Toplamda

Faydalancı	Adet
Üniversite	19
Belediye	7
Kamu Kurumu	18
STK'lar	32
Kalkınma	1
Atanmış	

İklim Eylemi için Yerelde AB Ortaklığı Projesi

Çağrıya Çıkılan Hibe Programı

AB – TÜRKİYE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ HİBE PROGRAMI

EU-TR CCGP

14.706.000,00 EUR
Toplam Bütçe

12.500.000,00 EUR
AB Katkısı –
2.206.000,00 EUR
Ulusal Katkı

Faydalanıcılar:
Üniversiteler,
Belediyeler, Kamu
Kurumları, STK'lar
Kalkınma Ajansları

SÜRE: 24 AY

- Hibe Kılavuzu'nun hazırlıkları tamamlanmış olup internet sitemizde yayınlanmıştır.
- 16 Aralık 2024 yılı içerisinde hibe başvuruları sonlanacaktır.
- 25 Aralık 2025 tarihine kadar tüm sürecin tamamlanması planlanmakta.

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

**İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI**

TEŞEKKÜRLER

Berna Yiğit

İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Politikalar Daire Başkanlığı

berna.yigit@iklim.gov.tr